

Luka Janeš

Sveučilišni centar za integrativnu bioetiku Sveučilišta u Zagrebu
ljanes@unizg.hr

Medijska istinosna crvotočina

Sažetak

Naslovna metafora semantički upućuje na fenomen puknuća istinosnih mreža pri procesu odašiljanja informacija putem medija, te na zabrinjavajuću potenciju razvoja doksastične matrice privida u odnosu na bitkovnu aletheiu koju mediji projiciraju spram jave bivstvujućih. Naime, tvrdim da se antroposna vrsta nalazi sred ere apriorno obilježene posvemašnjom relativnošću nužnosti zborenja istine. U makro-socijalnom kontekstu kao najevidentniju fenomenološku platformu i opravdavačko prihvatilište navedene zabrinjavajuće etozacije primjećujem upravo masovne medije. Pitanja koja će biti pod temeljnim fokusom su: je li u sušti medijske igre raskrivanje istine ili pak, lapurlartističko širenje gomila informacija, te je li nam istina uopće potrebna za održavanje vrste? Kao analogon navedenome, uvodim primjer prijenosa neuronskih „atoma“, čija telosna jezgra putuje mozgom bez obzira na sadržinu kojom je ispunjena.

Ključne riječi: Logos, biopolitički laboratorij, istina, medijska lobotomija, bog žice, hermeneutika, mentalni karijes.

Pri raspravljanju o etimološkoj i teleološkoj kategorijalnosti medijske igre, odnosno o nominalnom principijelnom Logosnom¹³⁰ fundamentu medijovštine, promišljajni je fokus nužno usmjeriti spram fenomena središnjice, centra, međe, posredovanja, spram fenomena mostovlja. Preciznije iskazano u terminološkom medijskom ključu – spram informacijskog mostovlja između, s jedne strane informiranika a s druge informiranog. O medijskoj komunikaciji i dijalogu počesto se govori kolokvijalno, no jasno je da po srijedi izranja sočna zabluda s obzirom da pri masovnim medijima biva prisutna jednosmjerna monološka izražajnost lišena sintetičkog povezujućeg telosa i omogućavanja obostrane komunikacije.

Nominalno se pak za krucijalni segment medijske igre uzima taj famozni moment prijenosa poruke¹³¹ putem raznih informacija koje terminološki i semantički projiciraju svojevrsno intrinzično formiranje slike, reprezentaciju, reflektiranje političke Svejednotnosti¹³² u okviru kakve tiskovine, bloga, internetskog portala, ili, pak, društvenih mreža i ostalih suvremenih medijskih fenomenalija koje predstavljaju vanjsku manifestaciju električnog svevidećeg oka „boga žice“, suverenog vladara aktualne, tehnomanijom obojane epohe. Držimo li se logičke linije kroz koju zbori da u sušti informacije nije prijenos istine nego prijenosbeni cirkularitet lako zaključujemo da se istinitost u kontekstu *aletheie*¹³³ (ἀλήθεια), dakle neskrivenosti, nipošto ne iskazuje kao početni faktum kretanja telosnim vodama medija. Tvrdim da je ontološki za informaciju apriorno bitno da teče, da struji, te da pritom formira bez obzira na sadržinu prijenosbine bez obzira na semantiku atoma koji sačinjavaju zadani medijski organizam. Za informaciju je bitno da formira, da kleše, da oblikuje, da se nameće gorama i dolinama nalik na kakvu neobuzdivu rijeku usred evolucijske borbe, bez obzira na početni i krajnji sadržaj formiranog. Ostavimo li po strani pravednosna moraliziranja glede društvene funkcije i utjecaja medija te krenemo domenom promišljanja kategorijalnog mehanizma koji omogućava prijenos informacije, transformacije i deformacije, lako primjećujemo da navedeni sustav nije pokretan krajnjim telosom iznašanja istine na vidjelo, nego čistim kinetoničkim erosom, čistim tekućim etosom, te kroz njega zbori: *panta rei panta rei... pusti nek plovi*¹³⁴ dok onkraj paravana naravno prebivaju neki posve drugotni, tuđi, udaljeni teleološki kozmosi kojima stoluju razni moćnici i moguli – demijurzi javnog mnijenja.¹³⁵

130 Logos (λόγος) uzimam u Heraklitovom izričajnom kontekstu, dakle u kontekstu dijalektičkog jezika evolucije, odnosno univerzalne istine svekolikog kozmosa. Zbog univerzalne relevancije i „svečanosti“ semantona, odlučujem se koristiti velikim početnim slovom.

131 Aludiram na McLuhanovu sintagmu „medij je poruka“ te je izvrćem u „medij je grobnica“. Pritom iznosim i blistavu sintagmu kolege Dine Jerkovića koji je u navedenom kontekstualnom tonusu izjavio: „medij je oporuka“.

132 Opsežnije o fenomenu Svejednote vidi u: Luka Janež, „Paradogma of Psychic Entropy of Evil and palingenesis of All-Oneness“, *Synthesis Philosophica* 63 (1/2017) str. 31-50. U kratkim crtama iskazano, Svejednota semantički obujmljuje cjelokupnu ekvilibrijsku zajednicu biotičkog i abiotičkog organizma kozmosa, najbanalnije iskazano – evoluciju. U partikularnom kontekstu ovog članka autor ima u vidu apsolut mereološke atomarnosti medijskog cirkulariteta, nadalje cjelokupnost sastavnica političkog organizma koji biva održavan upravo putem medija.

133 O fenomenu *aletheie* najiscrpnije filozofira Martin Heidegger te se pri korištenju zadanog termina referiram na semanton navedenog filozofa.

134 Aluzija na uzrečicu koja se kontekstualno pripisuje Heraklitu, iako je dotični nije izrazio navedenim riječima.

135 Navedena dijagnoza heteronomije koja biva porađana od strane medija i nije neka reformativna novina, te na pregršt raznorodnih razina imamo priliku slušati rasprave o formativnosti i lobotomičnosti, o momentu bodrijarovskog preta-

Sličan larpurlatistički informacijski vodotok očituje se i pri neuronskoj plovidbi što se zbiva mozgom bez obzira na semantiku kojom pojedini neuroni bivaju ispunjeni i bez obzira na to kakva „misaona beštija“ vrebava u biću koje skeletom omotava organ mozga, beštija čije djelovanje, paradoksalno, direktno uvjetuju.

Fenomen organa mozga kojeg sačinjava multimilijunska „četa“ neurona i popratnih transmitera možemo nadalje analogizirati s makro-momentom političkog tijela čiju intrinzičnu svijest, odnosno uprisućeno znanje o vanjskome biva modificirano, porađano i njedreno upravo putem putovanja informacija među atomima koji ga sačinjavaju, dakle među antroposima – političkim životinjama koje u krajnjoj liniji, preživljavajući u lijesu duhovno-kritičke paralize i intencionalne nesvjesnosti, mahom uopće nisu svjesne poretka u kojem prebivaju. Smatram da antropos nipošto nije zadovoljan „maglom“ kojom biva hranjen putem masovne medijovštine te pritom zapada u domene srdžbe i straha što nastupaju kao nužna posljedica neznanja i egzistencijalne tromosti, a koje nadalje prerastaju u shizofreničnost pojedinca pa analogno i cjelokupne epohe. Ali, dotično je nezadovoljstvo posve „normalna“ i kauzalna stavka s obzirom da je antropos, osim što je politička, nesumnjivo i semantička, značenjska životinja, dakle *zoon semantikon*¹³⁶ – biće koje žudi postati autonomno-bivstvujeće pri preljevu iz esencije u egzistenciju, biće koje po naravi hermeneutičar sebstvujeće *usie (ὀυσία)*. Kao takvog, telosno nastremljenog antroposa na putu tubitka (Heidegger) ne zadovoljava suhoparna formalističnost izričaja koju nude masovni mediji jer teži značenju, istini, teži smislu i cjelini, a što uglavnom nije spreman svjesno iskazati, pritom otvarajući potenciju razvoja mentalnih karijesa¹³⁷ koji uglavnom bujaju u nesvjesnom okruženju pojedinčeve psihe, a čiji se utjecaj očituje na cjelokupnu društvenu i „prirodnu“ zajednicu.

Pitam se u kojoj je mjeri medij koji jednoznačno nahodi ranije određenom, determinarom telosu mono-smjerne izražajnosti opravdano nazivati medijem, središnjakom, posrednikom, pronositeljem? Pronositeljem koji ne poznaje dijalog nego isključivo stremljenost monološkom egomanskom sabiranju i realizaciji partikularnih narcističkih, materijalno bogatstvenosnih tendencija. Pronositeljem babilonskog plamena kojeg bismo mogli nazvati i ontološkom utvarom (Veljak). Da ne budem odveć jednosmjernan i jednodimenzionalan napominjem da masovni medij itekako može nositi i majeutičku vrijednost, da može biti nosioc kritičke poruke, lucidne i blještave, no na globalnoj skali takvi primjeri predstavljaju marginu te takvi mediji nažalost ne određuju poredak stvari, oni „uljezuju“ bivajući subverzivni entitet domenom *mainstreama*.

kanja simulakruma u zbilju, no pomislih, što se ne bih i ja priključio skupini i još dublje zarijo kritičku sablju u srce te uzjapurene medijske kimere, još pokojom metaforičkom slikom nastojao uprisutiti tkivo igre u koju svi bivamo umočeni kao keks u mlijeko, s namjerom da nas se „proždire“ za doručak.

136 Aluzija na Aristotelovu sintagmu *zoon politikon* (ζῷον πολιτικόν).

137 Mentalni karijes je metaforička sintagma koja upućuje na mikro-momente srdžbe i straha koje svako bivstvujeće barem povremeno osjeća, a koje lako s vremenom metamorfiziraju u sve veće aporije što zahvaćaju čitavu psihu pojedinca, slično kao što dentalni karijes, ukoliko se pravovremeno ne tretira, s vremenom utječe na ekvilibrij čitavog organizma bivstvujećeg.

Promatramo li telos medijske informacije kao intrinzično formiranje svijesti, odnosno fašistoidno ispunjavanje svijesti pojedinca prisutnošću zadanog ekstera makrodruštvene događajnosti naivno je ne pomisliti da se takva prezentacija prelakom iskorištava, dakle instrumentalizira u svrhu formiranja vlastodržčeve volje nad upijačem – pasivnim konzumentom informacije. U kontekstu logike to je posve vjerodostojno, s obzirom da medijske kuće bivaju financirane mogućim obilježima moralnim nihilizmom s interesima isključivo financijsko-moćstvenog podrijetla. Treba li uopće naglasiti onu narodnu kroz koju zbori da mediji ne informiraju već formiraju, odnosno deformiraju poziciju slobode, dok se potrošački podražaj nameće kao ključan čimbenik u globalnoj medijskoj igri?

Što se tiče same logike, te čuvane misaone metode, njezin medij uvijek je nužno heteronoman. Iako predstavlja promišljajni analitički organon *par excellence*, telos logičkog objekta uobičajeno je vezan za subjekt izdvojen od sebe sama, uvijek služi tuđem gospodarstvu, te je utoliko, logijski gledano, pogodan izopačenju i krivotvorenju.¹³⁸ Paradoksalno, logika često biva korištena da podrži *mythos* postojeće doksastične svojine nasuprot uobičajenom pozitivističkom uvjerenju znanstvene zajednice da nam logika donosi isključivo egzaktnost znanja i popratnu sigurnost prosudbe nasuprot romantičarske metaforičke „avetinje“.

Dakle, realnost medijskog kontroliranog laboratorijskog uvjeta u kojem opstojе logičke istine zadanog, nametnutog podrijetla u mnogome heteronomne – umjetno isklesane, stoji nasuprot logijskom terenu koji odašilje svjetlost aletheie, istinosnog bitka kako i vrli Heraklit uobičajava kazivati – „jednog, vječnog i nepropadljivog“. Uzgred budi rečeno, i ovaj spis jest pokušaj medijacije između fenomenološkog svijeta i demonske sokratovske aletheie, između svijeta empirije i logijskog svijeta ideje (Platon) kao što i priliči filozofijskom promišljanju sklonom razgrnjivanju magle doksastičko-dogmatičnog podrijetla. Kad već navodim sliku Platonovog svijeta ideja, golica me pomisao da je medijska igra krajnja manifestacija sjene ideja pri kojoj čak i fenomen *sexu* koji se medijski najintenzivnije prodaje, a koji u bivstvujućih budi privlačnost poradi svojevrsne animalne divlje prirodnosti, biva oplastičen i okovan verigom laži pritom se pretvarajući u bezveznu, krajnje navučenu fantazmu. Dakle, pritom je očita prodaja „sjene sjena“.

Također bi valjalo dometnuti da masovni mediji kao svojevrsna makrosimbolizacija i semantički oblikovatelj, demijurg na razini političke zajednice, bivstvujuća također nahodi u *mythos* (μῦθος), nasuprot Logosu (λόγος), nasuprot *logiji*, koju bi nominalno imala služiti. Tvrdim da nas izričaj i utjecaj masovnih medija zabijaju u trenutak koji se prezentira kao determinirana vječnost te pritom pasiviziraju, lucidno nudeći apsolut slobode i progresu.

¹³⁸ U distinktivnom modulu, nasuprot logike kao heteronomne kategorije, nameće se logija kao izvorni jezik Logosa (λόγος), dakle evolucije, s potencijom seberađajuće sušti koja nosi kvalitetu konstitutivnosti nasuprot logičke isključive regulativnosti. Kant u svojoj prvoj kritici intenzivno promišlja u prilog tezi da je analitička metodologija isključivo regulativna, nasuprot konstitutivnosti sintetičke metode.

Medij odgaja, usmjerava, medij je istovremeno i majka i učitelj dok čitatelj/upijatelj postaje pasivni konzument ovisan o medijskoj dojki prepunoj sočnog otrova. Mladenačke i *starenačke* oči narkotički su sljubljene s ekranima TV prijemnika i “pametnih” telefona tvoreći jedno posvema heteronomno bićence, narcističko, od-Logosa-odvojeno, udaljeno i neostvareno. No ponavljam da iskazanu problematiku ne valja promatrati isključivo strogo i jednodimenzionalno, te sugeriram da zamislimo situaciju pri kojoj bi iz ekrana strujile istinosno-vrijedne informacije kroz koje zbore majetički, slobodarski savjeti i putokazi sebe-rađajućeg podrijetla. Pritom primjećujemo da bi masovni mediji itekako mogli biti iskorišteni za plemenite renesansne svrhe u odnosu na svijest i psihi bivstvujućih. Međutim, aktualna situacija projicira situaciju neprelaznog, permanentno neurušivog zida medijske lobotomije kroz koji vrište spoznajne zrake Svejednote a za koje tek rijetki pojedinci imaju sluha, volje i razumijevanja.

Biopolitički laboratorij u koji bivamo „umočeni“ od rođenja bez da nas itko pita za dopuštenje glede sudjelovanja, svakodnevno bdije i djeluje određujući putanje telosa svakog pojedinog bivstvujućeg. Posredstvom biopolitičkog laboratorija dolazi do genetske modifikacije psihe bivstvujućih a za navedenu modifikaciju nisu potrebni egzaktno-znanstveni laboratoriji, kute, epruvete, termometri i ostali kemičarski instrumenti. Jedna od ključnih točaka instrumentarija biopolitičkog laboratorija¹³⁹ jest upravo medijska lobotomija – meta-kolijevka u kojoj mase bivaju uzibavane i uspavljivane, odnosno kroz koju se dotične najefikasnije lobotomiziraju. Sa žalošću i krvavim cinizmom pitam se: je li poradi rađanja navedene situacije veliki Tesla provodio sate i sate na usavršavanju prijenosa električne energije?

Sada dolazimo do još jednog zanimljivog i u mnogome problematičnog detalja. Naime, organizmička jedinstvenost globalizacije¹⁴⁰, povezana i porađana medijima, pod paljbom senzacionalističkih informacija i *clickbaitova*, s jedne strane zapada u shizofreničnost i nesigurnost, u srdžbu i strah koji se nadalje šire u mikro-medijskoj situaciji međuljudske komunikacije i odnošenja u zajednici. No s druge strane mediji kao svojevrsni krvožilni sustav tog organizmičkog meta-komunikacijskog svijeta prepun otrova, laži i obmana, pomalo kontradiktorno ali ipak pridonose stabilnosti te heteronomne organizmičnosti zvane „suvremeni svijet“. Provodeći svojevrsnu opijumsku terapiju, perverzno potaknutu samim medijskim shizofreniziranjem.¹⁴¹ ipak ju održavaju od zapadanja u posvemašnji kaos i beznade

Naime, medijsko bombardiranje koje vješto i uspješno potiče shizofreničnost – umni rascjep bivstvujućih, posredstvom širenja paranoidnih strahova i filmova izrežiranih od strane „sive ruke“ – pohlepom i lažofilnošću pokretanih, u izopačenom dijalektičnom plesu istovremeno nudi i lobotomičnu terapiju jednaku onoj koju predstavnici psihijatrijske branše provode prekomjernom terapijom psihofarmacima spram patnika psihe.

139 Osim medijske lobotomije, kao temeljne instrumente biopolitičkog laboratorija u kontekstu genetskog modificiranja psihe uzimam abioetičku edukaciju obrazovnog sustava, konzumerističku maniju i prekomjerno propisivanje psihofarmaka pod blagoslovom psihijatrijske industrije.

140 Uzor za promišljanje organizmičke jedinstvenosti autor pronalazi u mislima slovenskog filozofa Matjaža Potrča, Vidi: Matjaž Potrč, *Pojave i psihologija*, Lara, Zagreb 2017.

141 Itakako je poznata i na pregršt razina prisutna taktika održavanja bolesti kako bi se prodavao lijek protiv iste.

Pa, tako nakon dugogodišnjeg opijumskog masovno-medijskog tretmana bivstvujuće postaje podložniju i čini se da više ne potrebuje istinu. Čini se da mu ona služi kao drago-kameni okačak intelektualnoj eliti, čini se da podložno štuje laž i hrani se njome kao najslađim nektarom.

Jednako kao što mnoge osobe pod utjecajem visoke miligramaze psihofarmaka brazde po javi, neurona usmjerenih na osnovne funkcije jedenja, spavanja i pražnjenja, tako i nekritički nastrojen konzument medijske igre postaje taocem medijske mreže heteronomnog telosa. Zapitajmo se ima li konzument izbora, ima li ikakve šanse za komunikaciju, za iznošenje misli, kritika, nezadovoljstva, da sudjeluje u dijalogu kao punopravna sastavnica informacijskog medijskog organizma? Ima li šansu postati autonomnim sebe-medijem, u narodu popularno kazivano – neovisnim?!?? Naravno da ima, samo mora izvući glavu iz pijeska nekritičnosti i umne relativnosti i početi promišljati filozofski-kritički, dakle aktualizirati sebe-rođenje iz „svete vode“ *sofie* (σοφία), prihvaćajući vlastite mane i otkrivajući metode i putanje za njihovo nadilaženje. I odista – informacija i „znanje“, preciznije *doxa* (δόξα) koja biva održavana medijokracijom predstavlja svojevrsnu terapiju bivstvujućima lišenima kritičkog mišljenja te se valja zapitati trebamo li uopće biti okrutni i nastojati izmijeniti taj istinosno-crvotočni, istinosno-falsifikatorni učinak što ga mediji siju spram ljudske psihe? Smatram da je odgovor apsolutno negativan, i to ne samo iz razloga što medijska igra apriorno pronosi shizofrenične strahove i paranoje, već i stoga što smatram da je rudimentarna ontička kategorija koja krasi ovu našu čudnjikavu vrstu antroposa upravo autonomno sebe-rađajući proces kroz nišu svjetlosti harmonije Svejednote nasuprot kojeg mediji djeluju posvema heteronomno, budeći virus sebičajnog narcizma i pritom onemogućujući aktualizaciju navedene intrinzične čudi vrste antroposa.

Ponavljam da je medijski moment „Velikog brata“, odnosno elektronskog svevidećeg meritornog oka „boga žice“ koji sve i svo smjelo promatra posve logična stavka, ali nipošto nije logijska, uzmemo li logiju zborom istine – jedne vječne i nepropadljive (Heraklit). A upravo je arhetipski sediment logije taj koji vrije u svakome od nas koji mislimo kritički nastrojenom glavom, upravo je on eros koji tjera da probijamo kroz zidove, da probijamo tu nemilosrdnu logiku medijskog lobotomičnog izričaja, upravo nas on nagoni da postanemo medij između sokratovskog demonskog svijeta istinosne ideje i ovog heteronomno izmodeliranog „svijeta“ ljubavi, blagostanja, krvi i kapitalizma. Upravo nas on nagoni da filozofiramo, da kritiziramo, da spoznajemo, evoluiramo i napredujemo.

Pitam se je li tražiti istinu u medijima zahtjev za *ex pumice aquam* (iz kamena stvarati vodu) ? Alkemijska filozofijska igra zahtjeva upravo to: iznaći istinu u svakoj pojedinoj mitološkoj magli svega i u svemu, po sebi i iz sebe (Spinoza). Rudimentarna je zadaća filozofijske igre da iz tmine nekrećućeg usijanjanja porodimo svjetlost spoznaje, empatije i Svejednote.

Tvrdim da su temeljni strahovi suvremenog čovjeka oni od istine i slobode, a filozofija nudi upravo oba pola kao fundamentum teleologičnosti discipline te je s toga jamačno medijski neinteresantna/ irelevantna. S druge strane, kao što sam već ranije naveo, medijska dojka nudi mahom neslobodu i laž te kao takva predstavlja svojevrsni kategorijalni animozant filozofiji. Pritom filozofiju ne

uzimam u pitagorovskom isključivo promatračkom ili pak hegelovskom minervističkom, ili pak terminološko-onanističkom postmodernističkom smislu, nego je promatram kao djelatnu silu spremnu bivanja povijesnim obr(a)tnikom duha, odnosno omogućavateljem evolucije nasuprot bezličnom mesijanstvu revolucije čiji produkt redovito izostaje na mapi povijesnosti a koji služi za fetišiziranje i falsificiranje intrinzično kvalitetnih i progresivnih ideja. Pritom filozofiju uzimam kao eminentno hermeneutički medij, kao logijsko mostovlje te istovremeno i erotetički poticaj (Bjelica) na rađanje mišljenja samog, a koje buja uz plamen satire „plešućeg duha“ (Nietzsche).

Naglašavam da je jedina potencijalna opozicija i alternativa navedenoj aktualnoj namještenosti mnijenja, dakle determiniranosti medijske igre ta da svatko od nas postane medij istine, da u sebi osvijesti svjetionik istine, da bude kritičar i satiričar anti-alethejske, anti-istinosne jave, da svatko od nas bude filozof. Ne u smislu isključivo terminološkog onaniranja i historijske „referomanske deontike“ već direktnog praxisnog¹⁴² djelovanja koje započinje u misli bivstvjućih a prelazi u govor i djelovanje.

Začuđuje činjenica posvemašnje narcističnosti i snobističnosti epohe bivstvjućih koji pri svakom događaju u njihovoj bližoj i daljoj okolini primjećuju i ubacuju vlastito „veličanstvo sebstva“, a koji istovremeno ne vjeruju da svako naše sebstvo nosi potenciju bivanja medijem svjetlosti filozofije i utoliko nadilaženja postojeće medijske fašizacije. Dakako da narcis pritom nije svjestan da putem masovnih medija i utjecaja koji oni vrše na psihi svako od nas postaje nastavljaj, dakle karika lanca lobotomije koja nadalje zajednicom bivstvjućih prosljeđuje kroz-medije-upijano tkivo.

Namjesto zaključka, pitam se je li naša čudnovata vrsta satkana od bića istine, bića prisutnosti sa svjetlošću Svejednote ili pak od simulirane nakupine krvi i mesa namijenjene odlaganju proizvoljnih floskula i uvjerenja? Naravno da smo satkani od prvonavedenog, ta mi bića smo spoznajnog prekoračenja, bića koja kreiraju istinu, koja joj daju punoću i smisao. Mi smo istina sama i vrijeme je da spoznamo tu tajnu tzv. nadčovještva¹⁴³, da odagnemo iluziju nametnutnog falsificiranog humanizma i odista počnemo egzistirati, izlaziti iz domene *seina* u domenu *sollena*¹⁴⁴ a kako bismo razgrnuli veo laži što zamračuje bitak Svejednote. Mi jesmo medij Logosa (λόγος), te koliko god situacija trenutno djelovala neizlazno i utvrđeno, nikakva nas heteronomna medijska lobotomija ne može evolucijski isklesati u instrument, u nesvjesni atom istinosne crvotočine udaljen od potencije hermeneutike sebe-tekstja. Kako god okrenemo, „svjetlost Logosa“ u konačnici vazda pobjeđuje i vazda se nanovo dijalektički rađa i umire (Heraklit) u kolopletu cirkularne vječnosti povijesti, a što aktualna masovna medijovština nipošto ne može nihilizirati.

142 Pritom ne mislim isključivo na praxis filozofski pokret i Kangrginu sublimaciju četiri Aristotelove kategorije *techne*, *theoria*, *poiesis* i *praxis* u jedinsteni *praxis*, već na penetrativni kozmički izboj koji mijenja povijest svijeta razbistrujući ga i proširujući, pretvarajući ga u medij slobode i mogućnosti.

143 Aluzija na Nietzscheove misli iznesene u „Zaratustri“.

144 Aluzija na Kangrgine misli u kontekstu njegove analize Kantove druge kritike.

Literatura:

- Draško Bjelica, *Epileme – Problem odnosa filozofskih pitanja i filozofskih odgovora na pragu panerotičkih filozofskih istraživanja*, Sven, Niš 2008.
- Martin Heidegger, *Izvor umjetničkog djela*, AGM, Zagreb 2010.
- Heraklit, *Svjedočanstva i fragmenti*, Matica hrvatska, Zagreb 1951.
- Luka Janeš, „Paradogma of Psychic Entropy of Evil and palingenesis of All-Oneness“, *Synthesis Philosophica* 63 (1/2017) str. 31-50.
- Milan Kangrga, *Etika – osnovni problemi i pravci*, Golden marketing, Tehnička knjiga, Zagreb 2004.
- Immanuel Kant, *Kritika čistog uma*, Dereta, Beograd 2012.
- Marshall McLuhan, *Razumijevanje medija: mediji kao čovjekovi proizvođači*; Golden Marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2008.
- Friedrich Nietzsche, *Tako je govorio Zaratustra*, Večernji edicija, Zagreb 2009.
- Friedrich Nietzsche, *Ljudsko odviše ljudsko – Knjiga za slobodne duhove, vol.1*, Demetra, Zagreb 2012.
- Matjaž Potrč, *Pojave i psihologija*, Lara, Zagreb 2017.

Truth-Bearing Wormhall of the Media

Abstract

Truth-bearing Wormhole of the Media Metaphoric title of this article is semantically pointing towards the phaenomenon of fissure in the truth-networks during the process of information transmittance via media, and also towards the troublesome progressive potentiality of the doxastic matrix of delusion regarding the beingfull aletheia projected by the media in relation to the reality of the beings. I claim that the antropos is situated in the era a priori marked by the complete relativity of the necessity of telling the truth. As the most evident phenomenological platform and the vindictive asylum of given ethosation in macro-social context, mass media is the ultimate example. Main questions of will be: is the deciphering of the truth the meritum of media game, or is it perhaps the larpurlatistic dissemination of large amount of information, and also whether we need the truth in order to preserve human species. As an analogy for the described context, I am using the example of transmission of the neuron "atoms", whose core of the telos is travelling through the brain regardless of the content with which it is filled.

Key words: Logos, biopolitical laboratory, truth, media lobotomy, god of wire, hermeneutics, mental caries.

This journal is open access and this work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.